

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Mgr. Michal Charypar, Ph.D.

Autor/autorka práce: Bc. Katharina Drechslerová
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Sen v beletrii – fikční svět a svědectví o psychice literární
 postavy
 Vedoucí práce: Mgr. Michal Charypar, Ph.D.
 Rozsah práce: 109 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel;				

formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		
D. Průběh zpracování práce				
	ano	ne		
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒	☐		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Diplomová práce Bc. Kathariny Drechslerové si nechce nic ulehčovat. Nejen detailně analyzuje několik literárních textů, ale kombinuje přitom i více přístupů z pohledu několika vědních oborů. Práce ve svých úvodních partiích vychází z bakalářské práce Drechslerové „Motiv snu ve vybraných dílech české beletrie 19. století (Zeyer – Mácha – Erben)“ (2015), svá zkoumání však nyní diplomantka provádí na odlišném literárním materiálu (prózy současníků Jakuba Arbesa a Svatopluka Čecha) a především značně rozšiřuje svoji metodologickou základnu. Zatímco v bakalářské práci se analýza literárních textů uskutečňovala zvláště na bázi již letitých poznatků psychoanalytických a psychologických (S. Freud, C. G. Jung), zde se základem stává aktuální literárněvědná teorie fikčních světů a psychologické metody už spíše jen doplňují a rozšiřují komplexní argumentaci.

Motiv snu je ve všech jednotlivých analýzách zakomponován do širokého kontextu dalších tematických složek rozebíraných děl. Hodnotu má proto i rozbor jako celek, nikoli pouze komentování izolovaného motivu avizovaného v titulu práce. Soubor analyzovaných textů je přitom velmi rozmanitý a zahrnuje jak díla fantastická, tak i humoristická (se společenskokritickým akcentem). Za méně důsledně provedené pokládám kontextové propojování komentářů k vývoji zacházení s motivem snu v rámci jednotlivých autorských poetik (na jedné straně Arbesovy, na druhé Čechovy), naopak za výtečné považuji meziautorské srovnání, jež v tomto bodě na základě dobře vybraných příkladů aspiruje na charakteristiku české umělecké prózy 70.-90. let 19. století obecně. V závěru navíc autorka připomíná i své poznatky z rozboru motivu snu v prózách dalšího z klíčových autorů této doby, J. Zeyera, jež získala už ve své bakalářské práci, a vhodně je zapojuje do analýz nově provedených v posuzovaném textu.

Zcela nová byla pro diplomantku teorie možných, resp. fikčních světů, která se jevila jako vhodná pro zpracování motivu snu (sen jako fikční svět uvnitř širšího, rovněž fikčního rámce). Zde oceňuji, že diplomantka postupovala samostatně při vyhledávání i zpracování odborné literatury domácí i zahraniční proveniencí a dokázala teorii fikčních světů v průběhu celé práce funkčně propojovat s vlastní interpretací textů. Ocitla se tím současně na dvou polích reprezentujících diametrálně odlišná pojetí snu - fyziologické (resp. psychologické) a literární. Postupuje tak ve svém výkladu konzistentně ve dvou liniích, ne vždy je však dokáže přesvědčivě propojit. Tento aspekt textu proto není podle mého názoru dostatečně zpracovaný a lze proti němu vést polemiku.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Jak lze charakterizovat vývojové proměny v traktování motivu snu ve srovnání romantiků (Mácha, Erben) a lumírovců či parnasistů (Čech, Zeyer, Arbes)?
Sen v literárním díle bývá různě umělecky stylizován a nemusí být nikterak založen na "reálném" fyziologickém snu. Jak lze v případě snu propojit pojetí fyziologické (resp. psychologické) a literární, jež se odehrává v autonomním poli fikce?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 2. 1. 2018

Podpis: